

Raadsinformatiebrief

Aan de gemeenteraad

Uw kenmerk : -
Uw datum : -
Behandeld door :
Telefoonnummer : (053) 573 45 67

Zaaknummer : Z/25/031212
Kenmerk : D-165679
Bijlagen : -
Datum : 19-6-2025

Onderwerp: opvolging intrekking raadsvoorstel locatiestudie en voorkeurslocatie opvang asielzoekers

Geachte gemeenteraad,

Op 3 juni 2025 hebben wij uw raad met een raadsinformatiebrief geïnformeerd over ons besluit tot het intrekken van ons raadsvoorstel over het vaststellen van een locatiekeuze en het aanwijzen van een voorkeurslocatie voor een kleinschalige opvang van asielzoekers. In deze brief informeren wij u over de lokale gevolgen van het (zwalkende) landelijke asielbeleid, de opgave en uitvoering van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet) en het proces om tot een locatiekeuze voor verdere opvang te komen.

Lokale gevolgen asielbeleid

Het huidige asielbeleid van het (inmiddels demissionair) kabinet is onsamenhangend en verergert de problemen in de keten. De VNG zegt hierover: “De opeenstapeling van maatregelen, gebrekkige financiering en elkaar tegensprekende beleidslijnen zorgen voor een chaotische situatie. Gemeenten moeten steeds improviseren, wat onzekerheid veroorzaakt bij inwoners, bestuurders en vluchtelingen. Dit zet de leefbaarheid en de sociale samenhang in wijken en buurten onder druk.”¹

Het zwalkende asielbeleid is voorwerp van een motie van de gemeente Best in de Algemene ledenvergadering van de VNG van 18 juni jl. Deze motie roept de VNG op om een dringend beroep te doen op het kabinet om expliciete steun uit te spreken voor lokale overheden die hun best doen uitvoering te geven aan de Spreidingswet.² Deze motie is met overgrote meerderheid aangenomen. Het gebrek aan helder en consistent (rijks)beleid voor de opvang van asielzoekers doet afbreuk aan de lokale inzet om aan opvang uitvoering te geven.

Wij zetten ons nadrukkelijk in voor de opvang van verschillende groepen van ontheemden. Het gaat hier immers over mensen. Ook wij ervaren bij de uitvoering van het asielbeleid nadrukkelijk verminderd draagvlak onder onze inwoners. De onduidelijkheid rondom het asielbeleid en de lokale gevolgen daarvan, zijn reden voor ons om een pas op de plaats te maken.

¹ [De schaduwzijde van het kabinetsbeleid voor asiel | VNG](#)

² [11-motie-best-meer-steun-kabinet-bij-uitvoering-spreidingswet.pdf](#)

Spreadingswet

De Spreadingswet geeft colleges de wettelijke taak zorg te dragen voor de opvang van asielzoekers en het mogelijk maken van opvangvoorzieningen voor asielzoekers. Ter uitvoering van die taak geldt (art. 7):

1. *Het college van een aangewezen gemeente draagt zorg voor:*
 - a. *ter beschikkingstelling aan het COA van een locatie of accommodatie [...]*
 - b. *verlening van de voor ingebruikneming van de opvangvoorziening noodzakelijke gemeentelijke vergunningen door het college.*
2. *De raad van een aangewezen gemeente draagt zorg voor aanpassing van het bestemmingsplan of de beheersverordening indien dit noodzakelijk is voor ingebruikneming van de opvangvoorziening.*

Voor Haaksbergen betekent de Spreadingswet dat wij een opvangvoorziening moeten realiseren voor de opvang van 127 asielzoekers, waarvan minimaal 20 opvangvoorzieningen ten behoeve van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV-ers). Op dit moment vangen wij 34 AMV-ers op aan de Molenstraat. Vanaf november 2025 verhuist de AMV-locatie naar de Van Brakelstraat en kan het COA dit aantal stapsgewijs uitbreiden naar 50 AMV-ers.

Om te voldoen aan de opgave van de Spreadingswet moeten wij vanaf 1 juli 2025 tot minimaal februari 2026 voldoende opvangvoorzieningen hebben voor de opvang van 127 asielzoekers. De capaciteitsraming geldt tijdens de cyclus van twee jaar die voor deze wet gehanteerd wordt. Na deze cyclus volgt een nieuwe cyclus die start met een capaciteitsraming vanaf 1 februari 2026. Per half jaar brengt het kabinet in beeld met welke scenario's rekening gehouden moet worden. Bij onze meerjarenplanning moeten we rekening houden met toekomstige trends voor asielinstroom. Om deze reden gaan wij uit van opvang voor een periode van vijf jaar.

Per provincie worden afspraken gemaakt over alle opgaven voor asiel en migratie die opvang en huisvesting gerelateerd zijn. Gemeenten hebben een meldplicht aan de provincie als een locatie niet tijdig beschikbaar is. Wij hebben contact gehad met de provincie over ons besluit van 3 juni 2025 en de pas op de plaats die wij nu maken. Ook hebben wij het ministerie hierover geïnformeerd. Wij hebben hierbij nadrukkelijk aangegeven opvangvoorzieningen te willen realiseren en opvolging te geven aan de taakstelling uit de Spreadingswet.

Zolang de Spreadingswet van kracht is en als onderdeel van interbestuurlijk toezicht, zou de Minister in het uiterste geval (na het doorlopen van een interventieladder) een besluit tot indeplaatsstelling kunnen nemen. De VNG heeft vragen over het interbestuurlijk toezicht op de uitvoering van de Spreadingswet na 1 juli 2025.³ Gemeenten weten niet óf, hoe en wanneer de minister gaat handhaven, ook niet hoe zij wil omgaan met redenen om niet tijdig een locatie beschikbaar te stellen (art. 8 Spreadingswet). Van de 342 Nederlandse gemeenten voldoen 127 gemeenten aan de Spreadingswet. Nb: Voor Haaksbergen geldt dat wij meer AMV-ers opvangen dan wij volgens het verdeelbesluit moeten. Ook in de afgelopen jaren hebben wij gedaan wat mogelijk was in de opvang van vluchtelingen. Bovendien voldoen wij aan onze opgave voor de opvang van statushouders.

³ [VNG wil duidelijkheid van rijk over uitvoering asielbeleid | VNG](#)

Proces

In onze raadsinformatiebrief van 3 juni 2025 hebben we aangegeven dat we uitvoering geven aan de opgave uit Spreidingswet. We hebben nu een pas op de plaats gemaakt. Deze pas op de plaats willen wij inzetten om de criteria voor de locatiekeuze nader met uw raad te bespreken. Bij deze herijking betrekken wij de basisvarianten voor kleinschalige opvang van het COA. Ook kijken we hoe we burgerparticipatie kunnen toepassen bij deze herijking van de criteria. Wij leggen uw raad in september aanstaande een voorstel voor wensen en bedenkingen voor over de kaders voor een locatiekeuze en over de vanaf nu te volgen procedure om te komen tot een locatiekeuze. Wij informeren uw raad over ontwikkelingen met betrekking tot dit onderwerp.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders,

M. (Marcel) Broekhuis
gemeentesecretaris

G.J. (Gerard) van den Hengel
burgemeester